

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Αριθμός 4789	Τετάρτη, 18 Ιουνίου 2014	1065
--------------	--------------------------	------

Αριθμός 291

ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 1996 ΕΩΣ 2011

Διάταγμα με βάση το εδάφιο (1) του άρθρου 39

89(I) του 1996
158(I) του 2001
25(I) του 2002
41(I) του 2003
33(I) του 2011.

Η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ασκώντας τις εξουσίες που χορηγούνται σ' αυτήν με βάση το εδάφιο (1) του άρθρου 39 των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του 1996 έως 2011, εγκρίνει και εκδίδει το ακόλουθο διάταγμα:

Συνοπτικός
Τίτλος.

1. Το παρόν διάταγμα θα αναφέρεται ως το περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Κώδικας Πρακτικής για τη Θερμική Καταπόνηση των Εργαζομένων) Διάταγμα του 2014.

89(I) του 1996
158(I) του 2001
25(I) του 2002
41(I) του 2003
33(I) του 2011.

2. Ο Κώδικας Πρακτικής για τη Θερμική Καταπόνηση των Εργαζομένων παρέχει πρακτική καθοδήγηση σχετικά με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους του 1996 έως 2011 και τους Κανονισμούς που εκδίδονται με βάση τους νόμους αυτούς και συμμόρφωση με τις διατάξεις του Κώδικα Πρακτικής για τη Θερμική Καταπόνηση των Εργαζομένων αποτελεί απόδειξη συμμόρφωσης με τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας αυτής.

Έναρξη Ισχύος

3. Το παρόν διάταγμα τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής του.

Έγινε στις 11 Ιουνίου 2014.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΙΜΙΛΙΑΝΙΔΟΥ,
Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας
και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

ΘΕΡΜΙΚΗ ΚΑΤΑΠΟΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

2014

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού δημιουργούνται συνθήκες με αυξημένη θερμοκρασία και υγρασία. Αυτές οι συνθήκες είναι δυνατόν να προκαλέσουν ατυχήματα, επικίνδυνα περιστατικά καθώς και βλάβες στην υγεία των εργαζομένων και προβλήματα στην παραγωγική διαδικασία.

Για την αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων σε κλειστούς ή υπαίθριους χώρους που οφείλεται στη συνέργεια των μετεωρολογικών χαρακτηριστικών του εξωτερικού περιβάλλοντος και παραμέτρων μικροκλίματος του εσωτερικού χώρου, πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα προληπτικά και προστατευτικά τεχνικά και οργανωτικά μέτρα.

Η διατήρηση και η περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας αποτελεί νομική υποχρέωση και κοινωνική ευθύνη του κάθε εργοδότη και του κάθε αυτοεργοδοτούμενου προσώπου. Ο εργοδότης έχει «Συμβόλαιο Ευθύνης» που απαιτεί την εφαρμογή μέτρων ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της ζωής, της αρτιμέλειας και της υγείας των εργοδοτούμενων του καθώς και η προστασία, καθόσον είναι εύλογα εφικτό, άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεαστούν από τις δραστηριότητές του.

Η ύπαρξη κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου αποτελεί το πρώτο βήμα για την οικοδόμηση ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος. Το δεύτερο και ουσιαστικότερο βήμα για την εξάλειψη και τον περιορισμό των κινδύνων είναι η αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας στην οποία συνεισφέρει η ενημέρωση και η πληροφόρηση του κάθε εργοδότη αλλά και του κάθε αυτοεργοδοτούμενου προσώπου, όπως και των εργαζομένων. Παράλληλα, η ενημέρωση αυτή συμβάλλει στην ανάπτυξη ορθής επαγγελματικής συνείδησης για την αντιμετώπιση των κινδύνων.

Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, ως αρμόδια αρχή για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία, ετοίμασε τον παρόντα **Κώδικα Πρακτικής** για την **Θερμική Καταπόνηση των Εργαζομένων** που περιέχει κατευθυντήριες οδηγίες σε σχέση με την αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων σε κλειστούς ή υπαίθριους χώρους.

Στόχος του Κώδικα Πρακτικής είναι να βοηθήσει τον κάθε εργοδότη και το κάθε αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο να εφαρμόσει τις πρόνοιες της νομοθεσίας προκειμένου να αποφευχθούν, ή να μειωθούν σε αποδεκτό επίπεδο, οι κίνδυνοι που οφείλονται στην έκθεση των εργαζομένων σε επιβαρυσμένους θερμικά εργασιακούς χώρους και να δημιουργηθεί ένα ασφαλές, υγιεινό, ευχάριστο και παραγωγικό εργασιακό περιβάλλον.

Ο Κώδικας Πρακτικής εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 39 των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του 1996 έως 2011. Σε περίπτωση ποινικής διαδικασίας, παράλειψη οποιουδήποτε προσώπου να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε διάταξη του Κώδικα Πρακτικής που έχει εγκριθεί και εκδοθεί δυνάμει των πιο πάνω Νόμων, αποτελεί απόδειξη παράλειψης συμμόρφωσης με τις διατάξεις των Νόμων ή των Κανονισμών που εκδίδονται με βάση τους Νόμους αυτούς και με τις οποίες σχετίζεται ο Κώδικας Πρακτικής, εκτός αν αποδειχθεί ενώπιον του Δικαστηρίου και το Δικαστήριο ικανοποιηθεί ότι υπήρξε ικανοποιητική συμμόρφωση με άλλο τρόπο από την αντίστοιχη διάταξη του Κώδικα αυτού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	I
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	II
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
1.1. Γενικά	1
1.2. Γλωσσάριο.....	3
2. ΠΩΣ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΣΩΜΑ ΡΥΘΜΙΖΕΙ ΤΗΝ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΤΟΥ	4
2.1. Εισαγωγή	4
2.2. Πώς ο Μεταβολισμός και η Σωματική Δραστηριότητα επηρεάζουν τη Θερμοκρασία του Σώματος	5
2.3. Πώς το Σώμα Αποκρίνεται στην Αύξηση της Θερμοκρασίας του	6
2.4. Θερμική ισορροπία του σώματος	8
2.5. Μηχανισμοί Θερμορύθμισης	9
2.5.1.Εξάτμιση του ιδρώτα.....	9
2.5.2. Μεταφορά	10
2.5.3. Αγωγή	10
2.5.4. Ακτινοβολία	10
2.6. Επηρεασμός του Ελέγχου Θερμότητας από Υγεία, Ηλικία και Πρακτικές Εργασίας...11	
2.6.1. Ρυθμός Εργασίας	11
2.6.2. Ηλικία	11
2.6.3. Μέγεθος σώματος	11
2.7. Υγρά και αλάτι	12
2.8. Περιορισμός της Αποβολής Θερμότητας από το Περιβάλλον	12
2.9. Θερμικό ισοζύγιο	13
3. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΔΥΣΜΕΝΕΣ ΘΕΡΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ..16	
3.1. Διαταραχές της θερμορύθμισης	16
3.1.1. Θερμοπληξία	16
3.1.2. Υπερπυρεξία	17
3.1.3. Θερμική εξάντληση	17
3.1.4. Θερμική συγκοπή (θερμική λιποθυμία)	18
3.1.5. Διαταραχές του υδρο – ηλεκτρολυτικού ισοζυγίου	19
3.1.6. Διαταραχές του δέρματος και των ιδρωτοποιών αδένων	19

4.	ΟΙ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΧΩΡΩΝ.....	24
4.1.	Γενικά	24
4.2.	Οι δείκτες του θερμικού περιβάλλοντος	28
4.2.1.	Ο δείκτης WBGT (Wet Bulb Globe Temperature ή θερμοκρασία θερμομέτρων υγρού και σφαιρικού)	28
4.2.2.	Η Ενεργός (Πραγματική ή Αποτελεσματική) Θερμοκρασία (Ε.Θ) και η Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία (Δ.Ε.Θ.)	30
4.2.3.	Δείκτης Θερμικής Καταπόνησης	32
4.2.4.	Αισθητή Θερμοκρασία	33
5.	ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΘΕΡΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΠΟΝΗΣΗΣ	35
5.1.	Γενικά	35
5.2.	Τεχνικά Μέτρα Ελέγχου	37
5.2.1.	Γενικός εξαερισμός	38
5.2.2.	Επεξεργασία αέρα / ψύξη αέρα	38
5.2.3.	Κλιματισμός	38
5.2.4.	Τοπική ψύξη	38
5.2.5.	Μεταφορά θερμότητας	38
5.2.6.	Αγωγή θερμότητας	39
5.2.7.	Ακτινοβολούμενη θερμότητα	39
5.3.	Διοικητικοί Έλεγχοι και Πρακτικές Εργασίας	39
5.4.	Κατάρτιση	40
5.5.	Προγράμματα ιατρικής παρακολούθησης εργαζομένων	41
5.6.	Μέσα ατομικής προστασίας.....	42
5.6.1.	Βοηθητικά συστήματα ψύξης	42
5.7.	Εγκλιματισμός	44
5.8.	ΣΥΝΟΨΗ.....	44
5.8.1.	ΤΕΧΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ.....	44
5.8.1.1.	Παρεμβάσεις στα δομικά στοιχεία των κτηρίων	44
5.8.1.2.	Παρεμβάσεις σε τμήματα παραγωγικής διαδικασίας	44
5.8.1.3.	Παρεμβάσεις στο μικροκλίμα του εργασιακού χώρου	44
5.8.2.	ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ.....	45
5.8.3.	ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	45
5.8.4.	ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΥΨΗΛΟ ΚΙΝΔΥΝΟ	45
5.8.4.1.	ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΕΣ	45
5.8.4.2.	ΠΝΕΥΜΟΝΟΠΑΘΕΙΕΣ	45
5.8.4.3.	ΓΕΝΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ	45